

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84—, polletno Din 42—, mesečno Din 7—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica št. 23, telefon št. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 18. julija 1931.

št. 29.

Sezonske in izvensezonske cene.

Trgovina temelji na principu: večji promet ob solidnem zaslužku

Ta princip je vsakemu trgovcu dobro znan. Manj znane pa so posledice, ki se pokažejo zlasti v tem da pridobijo solidne cene trgovini dober glas in že same po sebi pridobijo nove odjemalce.

Vsepovsod pri nas je še vedno globoko ukoreninjena navada, da trgovci ob pričetku sezone nastavijo sezonskemu blagu visoke cene in jih potem šele postopoma znižujejo, ali pa znižajo cene šele tedaj, ko je sezona že pri kraju, vled česar je padlo zanimanje za dotično blago.

Učinek pretirano visokih sezonskih cen je v glavnem dvojen:

1. prodaja je veliko manjša in
 2. ostane trgovcu ob sklepu sezone mnogo blaga, ki predstavlja navadno pri sledeči sezoni le še balast ker je moda uveljavila zopet nove predmete.
- Posledica pa je še ta, da so visoke sezonske cene med odjemalci napravile nezaželjeni vtis, in omajale njih vero v solidnost podjetja.

Navidezno visoki zaslužek pri kupčiji s sezonskim blagom največkrat sploh ni zaslužek, temveč težka škoda, ki se izraža v treh slabih posledicah obnem: 1. v manjšem dobičku vsled manjšega prometa, 2. v izgubi na balastu, ki ostane na zalogi za prihodnjo sezono in 3. v znižanju števila stalnih odjemalcev.

Značilen poizkus sta napravili dve istovrstni večji tvrdki v Z., ki imata

obe približno enake prodajne pogoje in tudi enak letni promet.

Tvrdka A. je stala na konservativnem stališču: izkoristiti sezonsko dobo na ta način, da potom visokih cen doseže čimvečji zaslužek. Tvrdka B. pa je poskusila opustiti to, doslej prakticirano metodo in je sezonskim predmetom zaračunala nižjo ceno, stremeč po povišanju prometa, potom tega po doseganju večjega dobička ter po pridobitvi naklonjenosti med odjemalci.

Tvrdki sta lani dobili vsaka po 100 enakih kopalnih garnitur, katerim sta določili lastno ceno (vštevši režijo) s 100 odstotki. Vrednosti so sicer izražene v procentih, vendar jih brez nadaljnega izpremenimo lahko v dinarje, ker je efekt isti.

Tvrdka A. je ob otvoritvi sezone nabila na te predmete 150% in šele proti koncu sezone znižala ceno tako, da je znašal pribitek zaslužka le 20%.

Tvrdka B. pa se je zadovoljila ob pričetku sezone le s 50% bruto zaslužka in je istotako proti koncu znižala ta pribitek na 20%.

Dogovorno je bila reklama z označbo cene izključena.

Poizkus je pokazal letos sledeče rezultate:

Tvrdka A. je prodala v zgodnji sezonski dobi 10 komadov po 250 Din (z dobičkom 150), v pozni sezoni pa še 26 komadov po 120 (z dobičkom 20) in ji je ostalo koncem sezone na zalogi še 64 komadov, ki so se letos prodajali po 80 Din (tedaj z izgubo Din 20 pri ko-

madu) in z izgubo na 10% obrestih za nadaljnjih 10 Din pri komadu.

Tvrdba B. pa je vsled nizkih cen dosegla v sezoni prodajo 47 komadov po 150 Din (z dobičkom 50 Din), v pozni sezoni 21 komadov po 120 Din (z dobičkom 20 Din) ter ji je ostalo koncem sezone na zalogi še 33 komadov, pri katerih je imela vsled nižjih cen in izgube na obrestih 30% izgube.

Obračun sezonske prodaje pri tvrdki A. je bil sledeč:

dobiček v sezonski prodaji (10 kom po 150 Din	1.500.—
dobiček v pozni prodaji (26 kom. po 20 Din	520.—

skupaj dobiček	2.020.—
izguba pri 64 komadih preostalega blaga po Din 30	2.020.—

Sezona je bila tedaj zaključena brez vsakega dobička.

Obračun sezonske prodaje pri tvrdki B. pa je pokazal sledeče rezultate:

dobiček v sezonski prodaji (47 kom po Din 50)	2.350.—
dobiček v pozni prodaji (21 kom po Din 20)	420.—

skupaj dobiček	2.770.—
izguba pri 33 komadih preostalega blaga (po Din 30	990.—

ostane tedaj dobiček 1.780.—

Toliko pokažejo suhe številke. V resnici pa je rezultat za tvrdko A. še mnogo bolj porazen. Ona sama je nehote delala reklamo za tvrdko B. in s tem izgubila lepo število odjemalcev. Tudi prodaja preostale zaloge je bila vsled tega težja in se je tvrdka B. svojega manjšega preostanka iznebila na lažji način kot tvrdka A.

Odprodaja v pozni sezoni, ko je tvrdka A. prodala celo več komadov spričo izenačenih cen, nam dovoljuje celo sklepati, da bi bil uspeh tvrdke A. še veliko večji kot je bil pri tvrdki B., če

bi si osvojila že početkom sezone njene solidne metode.

Natančnejša primerjava obračunov glede prometa samega pa nam poleg tega pokaže nepričakovan in skoraj neverjeten izid:

Promet pri tvrdki A., ki je delala začetno s 150 % in kasneje z 20 % bruto dobičkom, je znašal 5.480 Din in vkljub temu ni pokazal nobenega dobička, pač pa samo neugodne rezultate, razodevajoče se v večji zalogi starega balasta in v neugodnem razpoloženju med odjemalci.

Promet tvrdke B., ki je začetno delala s 50 % in kasneje istotako le z 20 % bruto dobičkom, je skoraj za polovico večji in znaša 10.020 Din; izkazuje pa dobiček v znesku 1.780 Din. Poleg tega pa si je tvrdka ustvarila dober glas in razširila krog svojih odjemalcev.

Ta slučaj ni osamljen; to je splošna pesem naše sezonske trgovine. Ponekod so rezultati sicer manj vidni, radi tega pa nič ugodnejši. Slični poizkusi bi večino naših trgovcev poučili, da v tem oziru niso na pravi poti ter da je vsak pretirani zaslužek v resnici samo izguba.

Res je sicer, da je trgovec pri sezonskih predmetih, zlasti pri takem blagu, ki je podvrženo modnim uplivom, upravičen kalkulirati z večjim dobičkom, ker mora upoštevati okolnost, da s koncem sezone ali z upeljavo novih, vedno se menjajočih modnih predmetov, izgubi blago na vrednosti.

Vse premalo pa se še vedno upošteva dejstvo, da bi se cenejše modne predmete rad nabavil vsakdo, a ga straši visoka cena, ki ni v nikakem razmerju z vrednostjo blaga.

Ta primera še jasneje pokaže, da je princip: »zvišan zaslužek potom zvišane prometa« edino pravilno in zdravo načelo sodobne trgovine.

ŠKODLJIVOST VISOKIH SEZONSKIH CEN.

Dodatno k našemu članku o sezonskih in izvensezonskih cenah naj omenimo, da se v jugoslovanskem gospodarskem in dnevnem časopisju vrstijo žalostna poročila o naravnost katastrofalnem nazadovanju tujkega prometa pri nas.

Nazadovanje je sicer deloma posledica splošne gospodarske depresije, ki je občutena zlasti v tistih srednjeevropskih državah, ki so nam dajale doslej največ sezonskih obiskovalcev. Še večji vzrok pa tiči v dejstvu, da so cene v

naših letoviščih mestoma naravnost ode-ruško visoke.

Turisti se ne zadovoljujejo samo s krasoto narave; za svoj denar hočejo imeti tudi odgovarjajoče udobnosti in predvsem prijazno in uslužno postrežbo!

Visoke cene, šablonska, nekako uradna postrežba, mestoma nepriljudnost in razmeroma majhne udobnosti, ki jih nudijo naša letovišča, so za povečanje tujskega prometa najslabša reklama.

Tujci, ki se vračajo od nas zopet domov, morajo sicer potrditi resnico o krasoti naših gora, lepoti njihovih jezer in slapov ter o romantiki naše solnčne rivijere. Nelaskava pa so njih poročila o udobnostih, katera jim nudijo naša le-

tovišča, zlasti o slabih cestah, ki so v dobi automobilizma glavni činitelj za povečanje tujskega prometa. Nelaskava so njih poročila glede cen za prehrano in pijačo. In — kar je najhujše — često so nelaskava tudi njih poročila o vedanju ljudstva in o postrežbi sami.

Posledice te slabe reklame se kažejo letos. V nas samih je, da krenemo na prava pota, dasiravno je že letos izkazana škoda težak in nepopravljiv udarec!

Ponovno prosimo p. t. naročnike, naj neodložljivo poravnajo vsaj zaostalo naročnino ter nas s tem rešijo sitnosti, ki jih imamo s pisanjem opominov.

Dr. P—c.

Par besed o Hooverjevem načrtu

Splošna gospodarska kriza, ki je zajela ves svet in zadnje čase posebno nemško državo, je povzročila, da so se pričeli ameriški gospodarski krogi nekoliko bolj zanimati za gospodarske razmere v Evropi. Brezposelnost v Združenih državah, polomi raznih bank, zastoj v trgovini in industriji; vse to je prepričalo ameriške gospodarske kroge, da je treba Evropi pomagati, ako se hoče zboljšati položaj v Združenih državah. Gospodarski odnosi med starim in novim svetom so postali zadnje čase tako tesni, da se sedaj že skoraj ne more več govoriti o ločenih gospodarskih področjih, temveč prodira vedno bolj spoznanje, da tvori ves svet gospodarsko celoto, ki mora funkcionirati brezhibno v vseh svojih delih, če se noče da izbruhnjejo gospodarske krize.

Že v vojni se je Evropa zelo zadolžila v Ameriki. Pomanjkanje vsega, ki je sledilo po sklepu miru in velika potreba po investicijskem kapitalu je prisilila evropske države, da so iskale v Združenih državah, ki je bila polna zlata, finančne pomoči. Tako je postala Evropa v veliki meri odvisna od ameriškega kapitala. Celo Anglija, ki je bila pred vojno finančno najmočnejša država, je stopila v svetovnem gospodarstvu skoraj na drugo mesto in postala precej odvisna od Združenih držav. Zato ni čuda, da ameriški gospodarski krogi z

veliko večjim zanimanjem zasledujejo gospodarski razvoj v Evropi in da jim ne more biti vseeno, če pride v finančne težkoče in v neposredno nevarnost gospodarskega poloma tako močna država kakor je Nemčija. Že prve vesti o težkem finančnem položaju v nemški državi so zbudile v Združenih državah veliko skrb za prihodnost Nemčije. Pomisliti moramo, da živi v Združenih državah veliko Nemcev, ki so zavzeli tamkaj važna in vplivna mesta in ki niso še pozabili svoje domovine. Ti krogi so tudi dosegli, da je ameriška vlada čedalje bolj prihajala do prepričanja, da je pomoč Nemčiji nujno potrebna. Tako je prišlo do Hoovervega predloga, ki naj bi oprostil Nemčijo in tudi druge države vsaj za eno leto neznosnih plačil za razne dolgove, ki močno obremenjujejo evropske državne finance. Tako n. pr. je morala plačevati Nemčija letno 7 milijard mark samo za reparacije. Po daljših pogajanjih se je Hooveru vendarle posrečilo prepričati druge države o potrebi enoletnega moratorija. Vendar je ta pomoč prišla nekoliko kasno. V Nemčiji je nastala medtem težka finančna kriza, propadla je največja nemška banka »Darmstädter Nationalbank« in koncern volne v Bremenu, ki ima 200 milijonov mark izgube. Vlada je sicer takoj priskočila Danat-banki na pomoč,

vendar to ni veliko pomagalo, ker je v inozemstvo odpovedalo Nemčiji na milijarde mark kredita. Tako je stala Nemčija pred popolnim finančnim polomom. Luther je takoj odpotoval v Basel, kjer je banka za mednarodna izplačila sklenila, da se priskoči Nemčiji z vsemi sredstvi na pomoč. Vendar so imeli alarmantni glasovi, ki so se širili zadnje čase o težkem finančnem položaju Nemčije, to posledico, da je izgubilo inozemstvo zaupanje do nemškega gospodarstva, kar je gotovo veliko večja izguba, kakor je polom Danat-banke.

Posledice paničnega strahu bred bankrotom se že kažejo. Marka je pričela občutno padati in nemška vlada je, da prepreči popolno katastrofo, zaprla za nekaj dni borze. Kako se bo situacija razvila v bodoče, si je težko predstavljati. Brezdvomno je, da boluje evropsko gospodarstvo na težki bolezni. Vsi znaki kažejo, da se tako ne more več naprej. Državni proračuni vseh držav so preobremenjeni z raznimi plačili za obresti vojnih dolgov notranjih posojil itd., tako da mora država, če želi vsaj nekoliko ohraniti proračun v ravnotežju, višati vedno bolj davke, kar ima za posledico obubožanje prebivalstva in silen padec kupne moči konsumentov. Tako se je zgodilo, da je nastala na eni strani velika brezposelnost, dočim se je na drugi strani nakopičil mnogo blaga, ki ne more dobiti kupca.

Merodajni gospodarski krogi v Evropi in tudi drugje so prišli do zaključka, da je revizija sedanje finančne in gospodarske politike nujno potrebna. Vojne posledice morajo izginiti tudi na gospodarskem polju. Zdi se, da je skoro izključeno, da bi moglo prebivalstvo evropskih držav plačevati dolga desetletja obresti za dolgove, ki tlačijo vse gospodarsko življenje kakor mora.

Naravno je, da je Hooverov predlog bolešno odjeknil predvsem v arzavah, ki bodo pri tem precej izgušile. Tako izgubi samo Anglija to leto na obrestih 11 milijonov funtov. Težko bo prizadeta tudi naša država. Vendar upajo, da bodo manjše države, ki bi bile preveč oškodovane po moratorije dobile primeren nadomestek v obliki posojil.

Nemčija pa, kakor kažejo zadnja poročila, ni zadovoljna niti s temi težkimi žrtvami evropskih držav, marveč zahteva še več ter se z vsemi sredstvi trudi prikazati svoj finančni polom v čim strašnejši obliki ter mu dati značaj gospodarskega poloma, dasiravno njen gospodarski položaj ni nič slabjši od drugih držav, ki se imajo vse boriti s težko krizo.

Ze bližnja bodočnost bo pokazala, da mora Nemčija prenehati z velenemško revanžno politiko ter kreniti na pot gospodarskega sodelovanja med evropskimi narodi, če hoče uspevati.

Gospodarske beležke.

Izgledi za izvoz pšenice

so po izjavi šefa naše izvozniške sekcije slabi, če upoštevamo, da se svetovne zaloge preostalega žita iz lanskega leta cenijo na 1,200,000 vagonov. Vendar se je naši državi posrečilo, da bo v najkrajšem času omogočen izvoz okoli 25 tisoč vagonov pšenice že v početku sezone proti preferenčnim carinam.

Tudi danes smo morali vsled preobilice tekočega gradiva izpustiti nadaljevanje razprave »Uprava trgovine«, kar naj nam blagovolijo čitatelji oprostiti.

Nov premogovnik.

Ob cesti Raška—Kraljevo so v okolici Garandolskega potoka odkrili velike sklade črnega premoga odlične kakovosti 7500—8000 kalorij. Žile so debele nad 16 metrov. Po trditvah strokovnjakov je ležišče veliko 12 do 15 kvadratnih kilometrov.

Poživljene trgovske vezi z Albanijo.

Razširjenje našega cestnega omrežja ob albanski meji je rodilo dobre uspehe ter se opaža dviganje našega uvoza v Albanijo po suhem. V zadnjih dveh mesecih se je suhozemnim potom izvozilo poleg drugega tudi 2500 hl piva.

Tudi v naše trgovinske pogodbe se uva- ja preferenčni sistem.

Načelnik našega trgovinskega ministrstva g. Pilja je o priliki zadnje skupščine jugoslovanskih izvoznikov pojasnil, da se naša trgovinska pogajanja s srednjeevropskimi državami gibajo v pravcu dosege preferenčnega sporazuma za izvoz našega žita.

Tako pogodbo smo že sklenili s Čehoslovaško, ki nam je dala preferenco za 8000. vagonov žita. Slične pogodbe pa se sklenejo še z Avstrijo, Nemčijo, Francijo in Italijo.

Kakor znano, so na izvozu žita močno zainteresirane tudi ameriške države, ki so doslej uvažale žito v Evropo. Naši preferenčni dogovori pa se nanašajo samo na preferenco za zagotavljanje dosedanjega normalnega izvoza, vsled česar ameriški izvozniki ne bodo prizadeti ter gotovo tudi temu načinu preference ne bodo ugovarjali.

Velika prodaja pšenice na Češko- slovaško.

Privilegirana izvozna družba je sklenila s Češkoslovaško pogodbo za dobavo 5000 vagonov pšenice po razmeroma ugodni ceni. Ker se računa, da bo letošnji presežek za izvoz znašal okoli 35.000 vagonov, predstavlja ta odprodaja eno sedmino izvozu namenjenega pridelka.

Naše borze in novi žitni zakon.

Novi žitni zakon je močno prizadejal domače blagovne borze, ki so imele 11. julija konferenco v Beogradu, na kateri se je razpravljalo zlasti vprašanje možnosti soudeležbe produktivnih borz pri žitni trgovini ob novonastalih razmerah.

Uverenja za izvoz odpravljena.

Na ponovno opozorilo od strani našega naročnika, da so se odredbe glede ukinitve deviznih omejitev ponekod napačno tolmačile, ponavljamo, da so v smislu zakona o stabilizaciji valute in ukinitvi deviznih omejitev izvozna uverenja za osiguranje valute odpravljena ter jih ni treba več predlagati denarnim zavodom.

Pred izvozno sezono.

Posebne komisije pri trgovinskem in poljedelskem ministrstvu pripravljajo načrte za organizacijo in povečanje letošnjega izvoza sadja, grozdja in vina. Načrti bodo predloženi bližajoči se konferenci izvoznikov. Ob tej priliki se obravnava tudi vprašanje izvoznih premij za vino.

Trgovinska pogodba z Avstrijo.

ki je potekla 1. t. m. in bila provizorično podaljšana do 15. t. m., je sedaj ponovno podaljšana do 20. t. m.

Naša pogajanja za sklep nove trgovinske pogodbe so sicer v tem času precej napredovala, vendar je bila dosega sporazuma doslej še nemogoča. Ni še gotovo, če bo mogoče novo pogodbo skleniti pred dvajsetim julijem, vsled česar obstoji zopet nevarnost, da nastopi od ponedeljka naprej brezpogodbeno stanje. Z ozirom na to novo podaljšanje je tudi avstrijski parlament odgodil razpravo o zopetnem povišanju carin.

Istočasno je za isto dobo podaljšan tudi provizorij s Češkoslovaško.

Kongres naših gospodarskih zbornic.

V dneh 11. do 13. septembra se vrši v Beogradu kongres predstavnikov naših gospodarskih zbornic, ki bo obravnaval sledeča vprašanja: 1. Cenitev količine našega izvoza v prihodnjem izvoznem letu, ki se začne 1. septembra t. l. in traja do 31. avgusta 1932, ter razprava o ukrepih, ki jih je treba storiti, da se ta izvoz zagotovi. 2. Naši kmetijski proizvodi in ukrepi, ki jih je treba storiti za pospešitev izvoza kmetijskih proizvodov. 3. Pregled stanja našega gospodarstva v obrtništvu, industriji in trgovini. 4. Avtomobilizem in avtobusni promet v krajih, kjer ni železnic. 5. Finančna obremenitev v zvezi s predpisi o samoupravnih cestah.

Zmanjšanje opijskih nasadov.

Težke razmere v trgovini z opijem so pridelovalce v južni Srbiji prisilile, da so opustili veliko opijskih polj ter nasejali mesto opija riž. Neprodane zaloge od lanskega leta se cenijo še na približno 90.000 kg.

Pri javnih dobavah naj se prvenstveno upoštevajo domači produkti.

Centrala industrijskih korporacij je obvestila vlado, da se člen 85. o državnem računovodstvu ne izvaja striktno ter se pri razpisih za javne dobave upoštevajo tudi ponudbe inozemskih tvrdk na škodo domačih producentov.

Trgovinski minister je vsled tega opozorila ponovno obvestil vsa javna oblastva, naj se pri javnih nabavkah upoštevajo prvenstveno le domača podjetja. Inozemska konkurenca naj se pripusti le tam, kjer so cene domačih proizvodov očitno previsoke ali pa blago ne odgovarja kvalitetnih zahtevam. Načeloma se bodo inozemski ponudniki upoštevali le pri tistih dobavah, kjer nimamo lastne produkcije.

Trgovska akademija v Brčkem ostane.

Trgovinski minister dr. Kumanudi je ukinil odlok svojega prednika ter odločil, da ostane akademija v Brčkem še nadalje neokrnjena.

Vinski zakon ostane neizpremenjen.

Banaški vinogradniki so, kot smo že javili, zaprosili, naj bi se zakon o vinu nekoliko omilil; zlasti glede direktno rodečih trt naj bi se določbe spremenile v toliko, da bi se rok za izkoreninjenje »direktorja« podaljšal. Temu nasprotno je splitska Zbornica TOI predložila vladi spomenico, v kateri zahteva, da se zakon o vinu striktno izvaja, ker hibridi škodujejo ugledu dobrih vin. Na to spomenico je poljedelski minister odgovoril, da ne obstoji namera revizije tozadevnih zakonskih določb ter da se bo zakon o vinu pričel vedno točneje izvajati, ker to zahtevajo trajni interesi našega vinogradništva.

Nabave za vojsko.

Vojno ministrstvo je izdalo navodilo, da se imajo nabavke hrane (žito, oves, seno etc.) prvenstveno nabavljati neposredno pri producentih samih.

INSOLVENCE V JUNIJU.

Statistika izkazuje v juniju 38 konkurzov in 56 poravnjav. Lani je bilo v juniju 38 konkurzov, brez poravnjav, ker tedaj novi poravnjalni zakon še ni bil v rabi.

Na posamezne banovine se insolvence v juniju delijo sledeče:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	3	2
Dravska	9	3
Drinska	6	5
Dunavska	10	27
Zetska	1	2
Moravska	1	—
Primorska	2	2
Savska	3	13
Beograd	3	2

Največ konkurzov izkazuje Dunavska banovina, kar je posledica zastoja v žitni trgovini. Vrbavska banovina ne izkazuje nobenih konkurznih slučajev.

Teško gospodarsko krizo preživlja zlasti Dravska banovina, ki izkazuje letos v juniju 9 konkurzov in 3 poravnave, dočim je bilo lansko leto le troje konkurzov.

Bilanca konkurzov za letošnje prvo

polletje izkazuje težko naraščanje insolvent v vseh delih države z izjemo stare Srbije in Črne gore, kjer je položaj nekoliko boljši.

Skupno število letošnjih konkurzov znaša 239, poravnjav pa 383, tedaj skupaj 622 insolvent, dočim smo imeli lani v prvem polletju 405 konkurzov.

Po posameznih banovinah porazdeljeni konkurzi dajejo za prvo polletje sledečo sliko:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	37	7
Vrbavska	1	5
Dravska	41	54
Drinska	26	37
Dunavska	66	172
Zetska	6	6
Moravska	11	4
Primorska	9	9
Savska	27	79
Beograd	15	10

Tudi v skupnem številu slučajev insolvent prednjači letos Dunavska banovina in ji po številu konkurzov tesno sledi naša banovina na drugem mestu.

INDEKS CEN NA DEBELO.

Naš indeks cen na debelo v juniju je nasproti maju zopet popustil ter kažejo posamezni proizvodi sledeče stanje:

proizvodi	1930		1931	
	junij	maj	junij	junij
rastlinski	86.8	80.5	77.8	
živalski	93.7	73.2	71.7	
rudninski	86.7	77.6	77.4	
industrijski	80.—	73.—	71.7	
skupni indeks	86.8	75.4	73.8	

Letos v juniju je najbolj nazadoval indeks rastlinskih in živalskih proizvodov. Nazadovanje pri industrijskih in zlasti pri rudninskih proizvodih je manjše. V celoti je indeks v juniju za 1.6 manjši kot v maju.

V primerjavi z lanskim junijem znaša nazadovanje cen pri rastlinskih pro-

izvodih 9, pri živalskih 22, pri rudninskih 9.3 in pri industrijskih 8.3. Najhujši padec beležijo tekom enega leta živalski proizvodi. Padec rastlinskih proizvodov pa bi bil enak padcu živalskega indeksa, če ne bi vlada zadržala vseh sil za vzdržanje cen žita. Totalni indeks je tekom enega leta nazadoval za 13 točk.

V inozemstvu je indeks na debelo sledeč: Združene države 71.9 (pred tednom 71.6), Francija 82.9 (pred tednom 82.5), Nemčija 79 (79.4), Anglija 68.3 (67.7), Italija neizpremenjeno 68.7. Neznatno so nazadovale cene v Nemčiji, v Italiji neizpremenjene, v ostalih državah pa so šle celo nekoliko navzgor.

DOLŽNOST ZAVAROVANJA DELAVCEV PRI KMETIJSKIH STROJIH.

Vsled ponavljajočih se sporov glede dolžnosti zavarovanja delavcev pri kmetijskih strojih, je podal g. ravnatelj O UZD dr. J. Bohinjec sledeče pojasnilo, ki je važno za vsakega lastnika kmetijskih strojev:

Lastniki poljedelskih strojev morajo dati zavarovati delavstvo, ki ima opravka pri njih, ne sicer poimensko, pač pa za celo sezonsko dobo za kogarkoli, ki dela pri strojih. To določa naredba ministra za narodno zdravje z dne 15. okt. 1930 št. 28.174, ki je stopila s prvim januarjem letos v veljavo.

Pri kmetijskih strojih na motorni pogon znaša premija 1.30 Din na delovni dan in stroj, pri sejalnih strojih 0.30 Din, pri strojih za košnjo 2.60 do 3.90 Din.

Pri mlatilnicah je premija odvisna od konjskih sil stroja, tako da znaša premija do 3 HP 5.20 Din na dan in stroj, od 3 do 5 HP 9.10 Din itd. Pri mlatilnicah na živalski pogon od 2.80 do 8.40 Din na dan in stroj ne glede na število zaposlenih oseb. Najmanj pa znaša letna premija 10 Din, kar v večini primerov ustreza našim prilikam. Profesionisti morajo biti individualno zavarovani.

Poimensko zavarovanje je seveda nemogoče, ker ima danes s strojem opraviti ta, jutri pa zopet drugi. Lastniki, ki stroje posojajo, morajo seveda pri odškodnini uračunati tudi zavarovalno pristojbino; s tem pa so za slučaj poškodbe zavarovane vse osebe, ki imajo opravka pri stroju.

Po širnem svetu.

Brezposelnost na Češkoslovaškem.

V juniju se je sicer število brezposelnih na Češkoslovaškem zmanjšalo ter znaša 219.003 osebe nasproti 247.795 nezaposlenim v maju. Da je letos gospodarska kriza hujša kot lani pa dokazuje statistika, ki je lansko leto v juniju izkazala le 73.000 brezposelnih.

Obnovitev vezi med Bolgarijo in Grško.

Nova bolgarska vlada si prizadeva zopet dobiti gospodarske stike z Grčijo, ki so jih porušili makedonstvujušči s podporo prejšnje vlade. Kakor se izjavljajo vodilni bolg. državniki, pride kmalu do ureditve medsebojnih spornih vprašanj, na kar se pričenejo pogajanja za sklep trgovinske pogodbe.

Madžarske borze zaprte.

Po vzorcu Nemčije je tudi Madžarska odredila tridnevno prekinitev poslovanja na borzah, da s tem podpre nemške težnje, na drugi strani pa, da svetu pokaže tudi sebe v luči težkega finančnega položaja.

Carinska unija pred mednarodnim sodiščem.

V smislu sklepa Društva narodov se pričnejo pred mednarodnim sodiščem v Haagu dne 20. t. m. razprave glede nemško-avstrijske carinske unije. Od zainteresiranih držav so poleg Avstrije in Nemčije imenovale svoje zastopnike še Francija, Italija in Českoslovaška. Sklep sodišča bo tajen ter se objavi šele potom Društva narodov o priliki prihodnjega zasedanja.

Komunizem izginja.

Izvajanje komunističnih načel v Rusiji je državo in družbo privedlo na rob gospodarskega in socialnega propada. Tudi uvajanje državnega kapitalizma je pokazalo negativne rezultate, in Rusija prehaja zopet k normalnemu trgovskemu gospodarstvu s tem, da je pričela odpravljati soudeležbo delavstva pri vodstvu tovarn ter nastavila odgovorne ravnatelje z vsemi pooblastili. Izvajati se je pričela tudi diferenciacija mezd, da so kvalificirani delavci plačani boljše od nekvalificiranih. V trgovini in industriji, pa tudi v kmečkem gospodarstvu se upeljava trgovski upravni sistem, ki mora na podlagi kalkulacij paziti na to, da postanejo podjetja rentabilna.

Slabejša žitna letina Madžarske.

Statistika o stanju žitnih posevkov pričakuje letos na Madžarskem manjši pridelek kot lani. Uradno računajo, da znaša pridelek pšenice 18:2 (lani 23) milijonov met. stotov, rži 6:2 (lani 7:2) milijona met. stotov, ječmena 4:6 (lani 6) milijona stotov in ovs 1:6 (lani 2:6) milijona stotov.

Avstrijsko-madžarska trgovina.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Madžarsko je stopila že s 15. t. m. v veljavo, a doslej niti ena, niti druga pogodnica še ni objavila teksta pogodbe, kar je vsekakor zanimivo.

Madžarska v finančnih težavah.

Madžarska vlada je sklenila v inozemstvu najeti kratkoročno posojilo v obliki zakladnih bonov v višini 5 milijonov funtov (skoraj poldrugo milijardo dinarjev), da z njimi pokrije nujne višee državne dolgove na dobavah.

Zastoj v češkoslovaških trgovinskih pogajanjih.

Razgovori za sklep trgovinske pogodbe ČSR z Madžarsko so nenadno obtičali na mrtvi točki, ker izjavlja madžarska delegacija, da so od češkoslovaške strani ponujene preferencialne ugodnosti nepopolne in nesprejemljive. Tudi v razgovorih ČSR s Poljsko je vsled nesoglasij v istem vprašanju nastopilo počivanje.

Padanje brezposelnosti v Nemčiji.

Dočim preživlja Nemčija težko finančno krizo in stoji takorekoč pred bankrotom, se je gospodarski položaj na znotraj izboljšal, kar nam zanesljivo dokazuje statistika o brezposelnosti, ki poroča, da je število brezposelnih v Nemčiji tekom zadnjih štirih mesecev nazadovala za en milijon oseb. Kakor smo poročali, je število brezposelnih v Nemčiji koncem februarja letos znašalo skoraj pet milijonov; koncem junija pa se je to štev. skrčilo na 3.962.000. Tudi če primerjamo podatke z lanskimi, ko je v istem času število brezposelnih padlo, za 750.000, pridemo do spoznanja da to izboljšanje ni samo sezonskega značaja.

Za regulacijo svetovne produkcije.

Te dni je bila zaključena v Ženevi mednarodna konferenca za racionalizacijo, katere so se udeleževali delegati 17 držav. Konferenca je ugotovila potrebo mednarodne regulacije produkcije, ki bi gospodarstvu prinesla več koristi kot dosednji sistem carinskih barijer.

Znižanje mezd v angleški tekstilni industriji.

Udruženje angleških tekstilnih tvornic je sklenilo, da se znižajo mezde delavstva za 11,7%. S tem je prizadetih okoli 200.000 delavcev tekstilne industrije.

Za znižanje carin.

O priliki Hoovrove akcije za sanacijo Nemčije pozivajo demokratski listi vlado, naj pokrene vzporedno akcijo za znižanje carin, ker ravno neznosne carinske tarife branijo gospodarstvu razvoj in ozdravljenje.

Novi carinski poviški v ČSR.

Češkoslovaška je zopet povečala uvozno carino agrarnim produktom in sicer: pri prašičih od 308 na 337 Kč za 100 kg žive teže, pri pšenici na 25 Kč, pri rži na 19 Kč, pri ječmenu na 23 Kč in pri moki na 45 Kč od meterskega stota.

Deficit Avstralije.

Državni obračun Avstralije za minulo proračunsko leto izkazuje 17,5 milijona funtov deficita.

Zmanjšanje brezposelnosti v Angliji.

Od meseca februarja se je v Angliji število nezaposlenih zmanjšalo za približno milijon oseb ter izkazuje statistika koncem junija 3,962.000 brezposelnih. Znižanje je sicer deloma sezonskega značaja, deloma pa kaže na splošno izboljšanje.

Zvišanje diskonta v Španiji.

Španska državna banka je diskontno dero povišala od 6 na 6½%.

IZ POSLOVANJA NAŠE NARODNE BANKE.

Iz poročila o pravkar zaključenem občnem zboru Narodne banke za letošnje prvo polletje posnemamo, da se je delniška glavnica povišala od 30 na 180 milijonov dinarjev.

Zlata podlaga znaša 27,6% (najmanjše kritje je določeno na 25%), kritje v devizah pa 13,5% (določeno najmanj 10%), tako, da znaša skupno devizno in zlato kritje 41,1%, dočim je določeno najnižje kritje na 35%.

Narodni banki je bilo omogočeno, da je pristopila kot delničar k banki za mednarodna plačila, kamor, imajo pristop samo države z zlato valuto. Delniška udeležba Narodne banke pri banki za mednarodna plačila znaša 2 milijona 500.000 švic. frankov.

Državni dolg pri Narodni banki je bil iz stabilizacijskega posojila znižan od 4023 na 1853, oziroma po odbitku držav-

Angleški krediti Rusiji.

Za dobavo industrijskih naprav Rusiji je angleška vlada povečala svojo garancijo na 600 milijonov zlatih rubljev. Dobave mora Rusija plačati angleškemu uvoznikom v 31 mesecih.

Naraščanje insolvene na Madžarskem.

Statistika izkazuje v maju 250 slučajev insolvenec nasproti 220 slučajem v aprilu in 185 slučajem v maju prejšlega leta.

Bogata žetev v Romuniji.

Poročila o stanju žitnih polj v Romuniji pričajo, da bo letošnja žetev najboljše v celem povojnem času. Ker so žitne cene nizke, je država koristi poljedelcev poskušala zavarovati na ta način, da plača od vsakega izvoženega vagona žita po 10.000 lejev (3.350 Din) premije. Te premije pa bodo veliko bolj v korist romunskim veleizvoznikom kot poljedelcem samim, ker slednji ne izvažajo žita nikdar za svoj račun.

Polom velikega nemškega tekstilnega podjetja.

V Bremenu je napovedala insolvenco že 50 let obstoječa »Sollspinnerei und Kammgarnspinnerei«, ki ima 75 milijonov mark delniškega kapitala. Pasiva tvrdke znašajo okoli 200 milijonov RM.

nega deleža na dobičku celo na 1825 milijonov dinarjev (ta, dolg pa se v kratkem zniža še za daljših 200 do 300 milijonov dinarjev iz deleža države pri dobičku od kovanja srebrnih novcev.

Še za letos je predvideno kovanje novega drobiža v vrednosti okoli 450 milijonov dinarjev. Izdali se bodo med drugim tudi srebrniki po 10 in 20 dinarjev.

Čisti dobiček v prvem polletju znaša 51 milijonov dinarjev. Delež države na čistem dobičku je 30,6 milijona Din. Od dopolnitev glavnice na 180 milijonov ostanka se prepíše 13,5 milijona Din za Din, 6,9 milijona Din pa se prenese na novi račun.

V novi upravni svet je izvoljen od Slovencev zopet predsednik naše Zbornice TOI g. Ivan Jelačin, v nadzorni odbor pa industr. g. Dragotin Hribar.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj		Prosti tečaj	
	Din	Din	Din	Din
1 angleški funt	275.—	275.—	—	—
1 ameriški dolar	56.50	56.40	—	—
1 avstrijski šiling	7.94	7.94	—	—
1 belga	7.87	7.89	—	—
1 bolgarski lev	—409	—40	—	—
1 češkoslovaška krona	1.672	1.67	—	—
1 francoski frank	2.213	2.21	—	—
1 italijanska lira	2.96	2.96	—	—
1 grška dragma	—732	—73	—	—
1 nemška marka	13.40	—	—	—
1 madžarski pengő	9.87	9.87	—	—
1 romunski lej	—336	—33	—	—
1 španska peseta	5.48	6.34	—	—
1 danska krona	15.20	15.12	—	—
1 švicarski frank	10.968	10.96	—	—
1 hol. goldinar	22.75	22.75	—	—
1 turška lira, papir	26.75	26.90	—	—
1 zlati frank	10.959	10.96	—	—
1 kanadski dolar	56.20	56.20	—	—
1 norveška krona	15.14	15.23	—	—
1 brazilski milreis	5.20	5.20	—	—
1 argentinski pezos	17.55	17.50	—	—
1 egiptovski funt	282.—	283.30	—	—
1 albanski frank	10.86	10.80	—	—
1 švedska krona	15.15	15.20	—	—

Nemška marka je nazadovala v Zürichu na 110.—, kar bi odgovarjalo približno vrednosti 12'20 Din. Naše borze marke ne notirajo. Popravila se je zopet peseta, sicer neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 365—377, 7% Blairovo posojilo 78.50 do 79.50, 8% Blairovo posojilo 89.75 do 90, 7% investicijsko posojilo 84—85, tobačne srečke 25 ponudba, 4% agrarne obveznice 47—50, begluške obveznice 61—62, Rdeči križ 45 ponudba, posojilo Državne hipotekarne banke 77 do 79.50, Seligmanovo posojilo 82 do 83.

Težko je zopet nazadovala vojna škoda, ki je tekom tedna padla za 20 do 30 točk. Tudi ostali papirji imajo slabše kurze, kar je posledica Hoovrove akcije.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 957—965, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 240 do 245, Kranjska industrijska družba 312, Združene Papirnice Vevče 120—122, Narodna banka 6350 povpraševanje, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje.

Močno je nazadovala zopet »Trboveljska«, ki je padla za 15—18 točk. Sicer neizpremenjeno.

Pridobivajte nove naročnike!

Tržna poročila.

Kovine.

Na londonski borzi notirajo sledeče cene v funtih za tono:

Baker je tekom zadnjih 14 dni padel na 34.70 (od 38.20).

Cin ima čvrsto ceno ter je celo poskočil (od 112.25) na 114.

Cink je šel neznatno navzdol (od 12.87) na 12.37.

Svinec beleži majhno nazadovanje (od 12.97) na 12.75.

Kositer neizpremenjeno 112.

Aluminij: 85.

Antimon: angleški 42.50, kitajski 19.25.

Ameriško tržišče.

Na blagovnih borzah notirajo v Ameriki sledeče cene, katerim v oklepaju dodajamo cene pred tednom:

Žito notira v Čikagu (cene v centimih): **pšenica** 51.75 (55.37 za bušel (27.21 kg); ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg): **koruza** 56.75 (59.50); **rž** 33 (35.87); **oves** 24.62 (27.17).

Žitne cene so šle tedaj tekom tedna zopet znatno navzdol.

Bombaž je v Newyorku padel na 9.10 (od 10.16) centima za libro (0.45 kg).

Kava je obdržala stare cene ter se je plačevalo za vrečo v dolarjih: »Santos« 9.35 (9.50), »Rio« No. 7 — 6.80 (6.80).

Žito.

Ljubljanska borza že dalj časa ne notira več žitnih cen, ki so bile itak zelo visoko označene.

Na novosadski borzi se notirajo sledeče cene: **Pšenica:** sremska nova, 78/79 kg 171—173. **Koruzna:** baška 102.50—105; okolica Sombor 105—107.50; sremska, okolica Indjija 102.50 do 105; okolica Šid 105—107.50. **Ječmen:** sremski, 64 kg 102.50—105. **Otrobi:** baški stari 117.50—122. **Moka:** baška »0« in »00« 280—300; »2« 26—280; »5« 240—260; »6« 220—230; »7« 180—190; »8« 125—135; sremsko-slavonska »0« in »00« 265—270; »2« 245—255; »5« 230—240; »6« 215—220; »7« 178—180; »8« 125—135.

Trgovinski minister je trgovcem in zadržam, ki se bavijo z nakupom žita, zvišal zaslužek od 3 Din na 5 Din, tako, da bo Privilegirano društvo za nakup pšenice natovorjene v šlep plačalo 169 Din (nakupna cena 164), natovorjeno v vagon pa 165 Din (nakupna cena 160).

V inozemstvu je žito šlo ponovno navzdol.

Madžarska vlada je sklenila domačim izvoznikom izplačati premijo 4 pengő (40 Din) za vsak izvoženi stot pšenice.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG, Ljubljana
Židovska ulica — Stari trg

SIROVE KOŽE.

Na tržišču s sirovimi kožami je nastopilo daljnje poslabšanje ter so v inozemstvu padle cene za povprečno 20 odstotkov v zadnjem času. Goveje kože so na mednarodnem tržišču za 35—40% cenejše kot pred vojno. Navzlic nizkim cenam pa se zaloge neprestano večajo ter je prodaja čimdalje težja.

Goveje kože na naših tržiščih komaj dosežajo ceno 6—7 Din, a ni kupcev, ker so tvorničarji založeni z blagom, poleg tega pa je usnjarska industrija omežila obratovanje.

Telečje kože imajo ceno okoli 11 Din z glavo in 14 do 15 Din brez glave. Povpraševanja ni in so kupčije majhne in redke.

Konjske kože so pravitako predmet slabe kupčije, ker je domača poraba

Slive.

Ker je bilo lansko leto v Bosni in Šumadiji uničenih okoli 70 odstotkov nasadov po ščitnih ušeh, je bil izvoz razmeroma majhen ter je obsegal okoli 3500 vagonov svežih sliv, 1000 vagonov suhih sliv in okoli 200 vagonov mezge. Letos so izgledi nekoliko boljši ter je sliva lepo odcvetela in tudi lepo zori. Vendar bo trajalo še nekaj let, da se slivniki zopet obnovijo. Tudi Kalifornija in Francija letos ne bodeta imeli bogate letine, vsled česar bodo cene gotovo visoke. V izvoznških krogih se kalkulira s ceno 500 Din za blago v vrečah bruto za neto. Nekateri kalkulirajo celo višje do 700 Din za 100 kg. Izgledi za izvoz so zelo ugodni in se posebno Nemčija zanima za naše blago.

Izvoz rakov.

Vlada je dovolila izvoz rakov iz naše države. Vendar bodo vršile banske uprave najstrožjo kontrolo nad tem izvozom in zlasti skrbele za to, da se račje vode iznova zaplodijo.

Sirova svila

Na milanskem tržišču notira blago za predilnice v lirah: 105 za grege grand exquis Friuli 13/22 ds. prima; 100 za grege exquis 13/22 ds.; 95 za grege extra 13-22 ds.; 160 do 165 za organzin exquis Piemont 19-21 do 20-22 ds.

majhna, izvoz pa počiva. Cene kožam do 220 cm dolžine se gibajo v višini 80 do 90 Din, krajše kože pa so za 15 do 30% cenejše.

Ovčje kože so vsled nizkih cen volne slabe ter varirajo kože z grobo volno v višini 12 do 13 Din, s fino volno pa 7 do 8 Din za kg.

Jančje kože za rokavice se plačujejo: lahko blago po 12 do 13 Din, težje po 15 do 16 Din komad.

Kozje kože so vsled inozemskih ponudb zelo slabe ter notirajo 18 do 20 Din komad.

Kozličje kože so se vsled malega zanimanja pocenile za 40 do 50% ter se gibajo cene v višini 20 do 25 Din za komad.

ŽIVINA.

Margaretski sejem v Zagrebu je bil prav živahen ter se je kupovalo tudi precej goveje živine in konj za izvoz v Italijo in v Avstrijo, vsled česar so se cene nekoliko popravile in se je kupovalo sledeče:

Goveja živina: krave za meso 2:50—4:50 Din za kg žive teže, krave mlekarice 2.000—3.000 Din komad, junice za rejo 1.500—2.000 Din komad, za meso 3:50—5:50 Din za kg žive teže; biki 5:50—7:25 Din; voli I. 6:50—7:50 Din; II. 5:50—6 Din; junci 4—6 Din; teleta živa zaklana 6—7 Din za kg.

Konji za par 4.500—7.000 Din; žrebeta 1.200—2.000 Din komad; konji za meso 1:25—1:50 Din za kg žive teže.

Svinje: pitane 8—8:50 Din, nepitane 6—7 Din za kg žive teže; sremske, za-

klane 10:50—11 Din; pujski-odrojki 60—130 Din komad.

V Ljubljani so cene dalje slabe ter se na zadnjem sejmu plačevali: voli I. 7:25 Din, II. 6:25 Din in III. 5:50 Din; krave debele 4—6 Din, klobasarice 2:50—3:50 Din; teleta 7—8 Din za kg žive teže; prašički za rejo (6—15 tednov stari) 100—200 Din komad.

Tudi na Dunaju so cene nekoliko oslabele ter notirajo v šilingih: voli I. 1:15 do 1:40, izjemno do 1:60, II. 1:05 do 1:15, III. 0:90—1; krave 0:65—0:90, slaba živina 0:50—0:65; svinje pitane I. 1:4—1:50, kmečke 1:30—1:40, mesno blago 1:15 do 1:55 za kg žive teže.

Poljski pridelki na zagrebškem trgu.

Detelja 120—125 kg, seno 80—95 Din, slama za krmo 80—90 Din, slama za nasteljo 70 Din za 100 kg.

KONTROLA NAD VOJVODINSKIMI MLINI.

V zvezi z novim žitnim zakonom je trgovinski minister razdelil vojvodinske mline v dve skupini: 1. v mline, ki meljejo žito v dve skupini: v mline ki meljejo žito producentov za plačilo v naravi (merico žita) — ušurski mlini in 2. v trgovske mline, ki žito kupujejo in moko prodajajo.

Ušurski mlini smejo mleti samo žito producentov in jim izročati moko. Žita pa, ki ga prejmejo za plačilo, ne smejo mleti, temveč ga morajo ponuditi v odkup. Privilegiranimu izvoznemu društvu. Tudi ne smejo žita kupovati, niti prodajati.

Trgovski mlini v Vojvodini pa, ki žito sami kupujejo in moko prodajajo, so odsej obvezani, da k domači pšenici ob mletju primešajo najmanj 40 % žita iz drugih krajev državo, katerega morajo nakupiti pri Privilegirani izvozni družbi.

Trgovski mlini v ostalih krajih države pa morajo k vojvodinskemu žitu, t. j. k pšenici iz srezov: Stari Bečej, Novi Bečej, Veliki Bečkerek, Velika Kikinda, Zabalj, Jaša Tomić, Nova Kaniža, Senta, Titelj, Alibunar, Novi Sad, Odžaci, Bačka Palanka, Pančevo, Sombor in Subotica primešati najmanj 75 % žita

iz drugih delov države. Tudi ti mlini morajo vojvodinsko pšenico kupiti pri Privilegirani izvozni družbi.

Mešanje se očitno ne nanaša na kako obvezno mešanje žitnih vrst med seboj, temveč gre le za princip, da se spravi v denar in v mletje žito tudi iz ostalih pokrajin in so mlini v Vojvodini vsled tega obvezani, da poleg domačega žita zmeljejo tudi najmanj 40 odstotkov drugega pridelka, mlini v ostalih delih države pa smejo mleti največ eno četrtino vojvodinskega žita in morajo biti najmanj tri četrtine pridelka iz drugih krajev.

The logo for Schmoll Pasta features the brand name 'Schmoll' in a large, elegant, cursive script, with 'Pasta' written below it in a bold, sans-serif font. The text is enclosed within a decorative, rounded rectangular border.

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Lesno tržišče.

REŠITE MALO IN SREDNJO LESNO TRGOVINO!

Iz krogov naših naročnikov — lesnih trgovcev prejemamo in radi priobčujemo:

»Gospod urednik!

Predvsem naj izrazim priznanje Vašemu prizadevanju za buditev stanovske zavesti med malimi in srednjimi lesnimi trgovci in žagarji, katerim je Vaš list postal nepogrešljiv informativni in vzgojni organ.

Med večino naših lesotrzčev vlada še danes mlačnost. Vsak se trudi zase, vsak se brani skupnega delovanja, misleč, da ima od tega koristi. Resnica pa je ravno obratna. Še danes potuje večina lesnih trgovcev redno enkrat ali celo dvakrat na teden v Ljubljano, kjer skuša v kavarnah skleniti kupčijo. Ne rečem, da se temu in onemu ne posreči spraviti od časa do časa nekaj blaga v denar na ta način. Največkrat pa so ta pota brezuspešna, dasiravno so vedno vezana z izgubo časa in s potroškom.

Poleg tega pa je večina tako površno sklenjenih kupčij povod za nebroj različnih protestov, dasiravno vas vsak posredovalec zagotavlja svoje dobrohotnosti in solidnosti. Večina teh ne dela za korist domačega dobavitelja, temveč so ji pri srcu le interesi inozemskega kupca, katerega naklonjenost si ob današnji konkurenci skuša za vsako ceno pridobiti in obdržati.

Protesti in njim sledeči odbitki na kupnini pa so še majhna neprijetnost, če upoštevamo dejstvo, da je skoraj polovica takih, površno sklenjenih kupčij napravljena s tako dvomljivimi plačilnimi pogoji, da lahko z gotovostjo računamo še danes na najmanj dvajsetprocentno izgubo pri neizterljivih kupcih.

Izgube vsled neizterljivosti kupcev, vsled pomanjkljivih garancij, vsled nejasno sestavljenih pogojev so same hujši udarec za našo lesno trgovino kot je padanje cen in odbitki vsled protestov, da ne upoštevamo stroškov raznih nepotrebnih potovanj, ki tvorijo znatno postavko.

Vse to samo radi tega, ker nimamo prepotrebne lastne prodajne organizacije!

Vlada je pač zavarovala kmetovince pred zelenjaštvom in mu preskrbela sigurno vnovčenje pridelkov, poleg tega pa mu je potom zadružnih in drugih kreditnih in gospodarskih ustanov stavila na razpolago cenene kredite. Tudi oort je deležna sličnih podpor, da ne omenjam različnih drugih gospodarskih stanov.

Naša lesna trgovina pa, ki predstavlja v naših krajih vsaj tako važno gospodarsko panogo kot v vzhodnih pokrajinah poljedelstvo, je brez vsake zaščite ter navezana na drage bančne kredite, ki s svojo visoko obrestno mero onemogočajo vsako rentabilnost.

Pričakovali smo izboljšanja od ustanovitve lesnih sekcij, a moramo z žalostjo ugotoviti, da smo bili v tem pričakovanju bridko varani. Kje je vzrok, ne vemo; gotovo pa je to, da se pri vseh današnjih ukrepih niti malo ne upoštevajo koristi in potrebe malih in srednjih, ki predstavljajo veliko večino. Čelo pri ustanavljanju različnih reprezentančnih lesnih organizacij se udeležuje samo težka lesna industrija, ki skuša svoje lastne potrebe istovetiti s potrebami malih in srednjih, dasiravno si interesi enih in drugih mnogokrat nasprotujejo.

Tako je bila mala in srednja lesna trgovina v teh težkih časih močno oškodovana že z nenadnim odlokom o dolžnosti protokolacije za izvoznike, dasiravno je znano, da večina naših lesnih trgovcev, ki so se bavili in se še danes bavijo z izvozom, ni bila potokolirana. To se je zgodilo navzlic temu, da imamo reprezentanta v Osrednji sekciji lesnih trgovcev.

Tako se je moglo zgoditi tudi, da mala in srednja lesna trgovina pri nobeni izmed državnih konferenc za ustanovitev raznih lesnih organizacij, pri konferencah za omiljenje lesne krize in drugod ni bila zastopana,

Kdo je potem lesni trgovec pri nas?

In kdo naj si lasti pravico govoriti v imenu lesnih trgovcev, če se ne upošteva njegove stanovske organizacije?

Mi smo obveščeni šele o izvršenih dejanjih, ki so jih napravili nekaki reprezentanti slovenskih lesotržcev, dasiravno se nam ni prej niti sanjalo o tem, niti nismo koga posebej pooblastili za reprezentanta.

IZ MEDNARODNE LESNE KONFERENCE.

V Parizu se je pretečeni teden zaključila konferenca lesnih trgovcev in industrijcev in srednjeevropskih držav, na kateri je bila zastopana tudi naša velika industrija.

Kongres je sprejel daljšo resolucijo, v kateri med drugim ugotavlja, da je današnjega težkega položaja kriva previsoka produkcija lesa.

Priporoča se osrtovali mednarodni lesni sindikat, ki naj bi združeval vse lesne sindikate evropskih držav. Karteli, kakor so se pričeli zadnje čase ustvarjati med dvema ali več državami, ne

Dasiravno ste že Vi sami tolikokrat poudarili, naj mi bo dovoljeno še posebej naglasiti, da je rešitev male in srednje lesne trgovine in industrije mogoča edino le v organizaciji, ki naj bi stala pod nadzorstvom države, oskrbovala z njeno pomočjo lesno trgovino s ceneni krediti ter vodila skupni prodajni urad.«

morejo imeti trajnega uspeha, ker se ne ozirajo na največjega evropskega lesnega producenta.

V ta namen naj se v vsaki državi osnuje nacionalni komite, ki naj pripravi vse potrebno glede organizacije lesotržcev v lastni državi.

Naloga centralnega mednarodnega sindikata bi bila predvsem: 1. razdelitev produkcijskega in izvoznega kontingenta; 2. unifikacija različnih uzane, da se klasifikacija in tipiziranje lesa čimbolj poenostavi; 3. določanje cen in prodajnih pogojev.

UNION BOIS.

Sporazum za ustanovitev jugoslovansko-romunskega lesnega kartela pod gornjim naslovom je definitivno dosežen ter je kartel ustanovljen za dobo treh let s sedežem v Zürichu.

Sporazum se nanaša samo na mehki les ter ima sledeče glavne namene: 1. stabilizacija cen, 2. enotna klasifikacija in 3. enotna določitev plačilnih pogojev.

Romunija je svoji lesni industriji dala znatne olajšave, med drugim: znižanje tovarnine za 25 %, znižanje kolektiv in taks, znižanje cestarine itd. Ker je poleg tega romunski les tudi kvalitativno boljši od našega, so Romuni privolili, da se cene za naš les stavijo nižje kot za njihov, kar smo že poročali.

Generalni direktor »Šipada« dr. Ulmanski, ki je pri pogajanjih vodil našo delegacijo, sestojčo iz predstavnikov naših največjih lesnih industrijalcev, je o priliki svojega povratka v Sarajevo izjavil, da je potreba največjo pažnjo posvetiti zaščiti male in srednje lesne in-

dustrije in trgovine, kar se bo baje upoštevalo in bo uživala mala in srednja lesna industrija prednost pred veliko.

Kakor smo že javili, se ima ustanoviti jugoslovanski lesni kartel, ki bo razdeljen na tri dele: Slovenijo, Gorski kotar in Bosno. Dočim je za Bosno prevzela to nalogo sarajevska zveza lesnih industrijcev in se tudi na Hrvatskem kaže precej delavnosti v krogih lesnih industrijcev in trgovcev, se v Sloveniji ne opaža še nekakega gibanja v tem pravcu.

Oglasi v „Malem Trgovcu“ se najbolje rentirajo, ker ima med vsemi tisoči naročnikov samo resne kupce!

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Na ljubljanski lesni borzi se ob nez izpremenjenih cenah in mrtvem razpoloženju išče sledeče blago:

300 m³ remeljnov smrekovih: ostrorobih, očeljenih, vezanih, neočrnelih, suhih, I., II. z do 20% III.: 33/66 mm, 38/76 mm, 53/106 mm, 76/76 mm. — Cenjene ponudbe franko Trst oziroma meja Postojna ali Sušak pod parnik (sottopalanco).

Madrieri smrekovi: 150 m³ 72/220 od 3 do 8 m, od 33 do 33 cm stopnjevaje, 3 do 4 m dolžine. I., II., III. monte.

Chevrons: 30 m³ 48/68 mm, 3 do 7 m dolžine, od 33 do 33 cm stopnjevaje I., II., III., monte. — 20 m³ 38/48 mm, od 3 do 6 m dolžine, od 50 do 50 cm stopnjevaje I., II., III. monte.

Smrekovina rezana v debelinj in širini z nadmerno tako, da so sledeče mere v suhem stanju popolnoma odgovarjajoče in sicer: Deb. 12 mm, 15 mm, 18 mm, 20 mm, 22 mm, 24 mm, 38 mm, 48 mm, 62 mm, 75 mm. Širina 30 cm, 25 cm.

Dolžina: 3-65, 3-96, 4-26, 4-57, 4-87, 5-18, 5-48, 5-79, 6-09 6-40, 6-70 m, paralelno, očeljeno, prismirano, vezano, markirano. — Franko Sušak pristanišče.

5 vagonov hrastovih podnic, 43 mm (kubicirano 41 mm), 2-70 m (računano za 2-65 metra), od 20 do 28 cm širine. Lepe, dobre kvalitete, paralelno, brez sra in drugih na-

pak, originalno blago. Franko meja via Postojna tranzit.

Rezana jelovina tombante: dobava oktober 1931, prizmirano: 90 m³, 21 mm, 27 cm širine, 4 m dolžine, 70 m³, 21 mm, 20-50 cm širine, 4 m dolžine, 40 m³, 31 mm, 27 cm širine, 4 m dolžine. — Franko Jesenice.

Čimprejšnja dobava: 10.000 borovih brzovjavnih drogov s premerom v sredini 23/28 cm, 6 in 7 m dolžine, obeljeno, zdravo, ravno. — Franko prihod Trst, odnosno meja Postojna.

Dobave.

50 m² bukovega lesa nabavi do 23. t. m. Direkcija državnega rudnika Kakanj.

1000 kub. metrov bukovih drv nabavi dne 25. t. m. Rektorat zagrebške univerze.

161 sežnjev prvovrstnih drv nabavi Ekonomski odsek Savske direkcije pošte in telegrafa v Zagrebu do 14. avgusta.

200 kvintalov bukovega oglja nabavi do 20. t. m. Direkcija državnega rudnika Velenje.

Pogoji pri Zbornici TOI.

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovec na to pozabi, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katere Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

***Dr. Pirčevo
sladno kavo***

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!